

Verotukseen ehdotettavat muutokset HE 15/2017 vp

Verojaosto 29.3.2017

Neuvotteleva virkamies Timo Annala
Finanssisihteeri Filip Kjellberg
Neuvotteleva virkamies Marja Niiranen

Ansiotulojen verotus

- Koska valtio rahoittaisi maakuntien tehtävät, valtion verotusta kiristettäisiin ja kuntien verotuloja alennettaisiin.
- Valtion verotusta kiristettäisiin muuttamalla ansiotuloverotuksen nykyisiä parametreja.
- Uudistuksen voimaantulossa ehdotetaan säädettäväksi, että kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennettaisiin tämän hetkisen arvion mukaan 12,47 prosenttiyksiköllä vuonna 2019.
- Valtion verotuksen kiristyminen Ahvenanmaan maakunnassa estettäisiin valtion verosta tehtävällä vähennyksellä.

Vuoden 2019 tuloveroasteikko

- Valtion tuloveroasteikko alkaisi nykyistä selvästi alemmalta tulotasolta ja siihen tulisi enemmän portaita.

Nykytila

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 900—25 300	8,00	6,25
25 300—41 200	533,00	17,50
41 200—73 100	3315,50	21,50
73 100—	10174,00	31,50

Uudistus

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
3 100—15 300	8,00	14,25
15 300—20 000	1 746,50	18,00
20 000—25 000	2 592,50	20,50
25 000—30 000	3 617,50	28,75
30 000—39 000	5 055,00	29,25
39 000—73 800	7 687,50	34,25
73 800—	19 606,50	44,00

Työtulovähennys, perusvähennys ja opintorahavähennys

- Työtulovähennyksen määräytymisperusteita muutettaisiin
  - Kertymäprosentti kasvaisi 12 prosentista 21 prosenttiin.
  - Enimmäismäärä kasvaisi 1 420 eurosta 1 920 euroon
  - Poistumaprosentti kasvaisi 1,51 prosentista 1,85 prosenttiin.
  - Poistuma alkaisi 22 400 euroa ylittävältä osalta nykyisen 33 000 euron sijaan.
- Kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 3 060 eurosta 3 070 euroon.
- Opintorahavähennys myönnettäisiin jatkossa myös valtionverotuksessa.

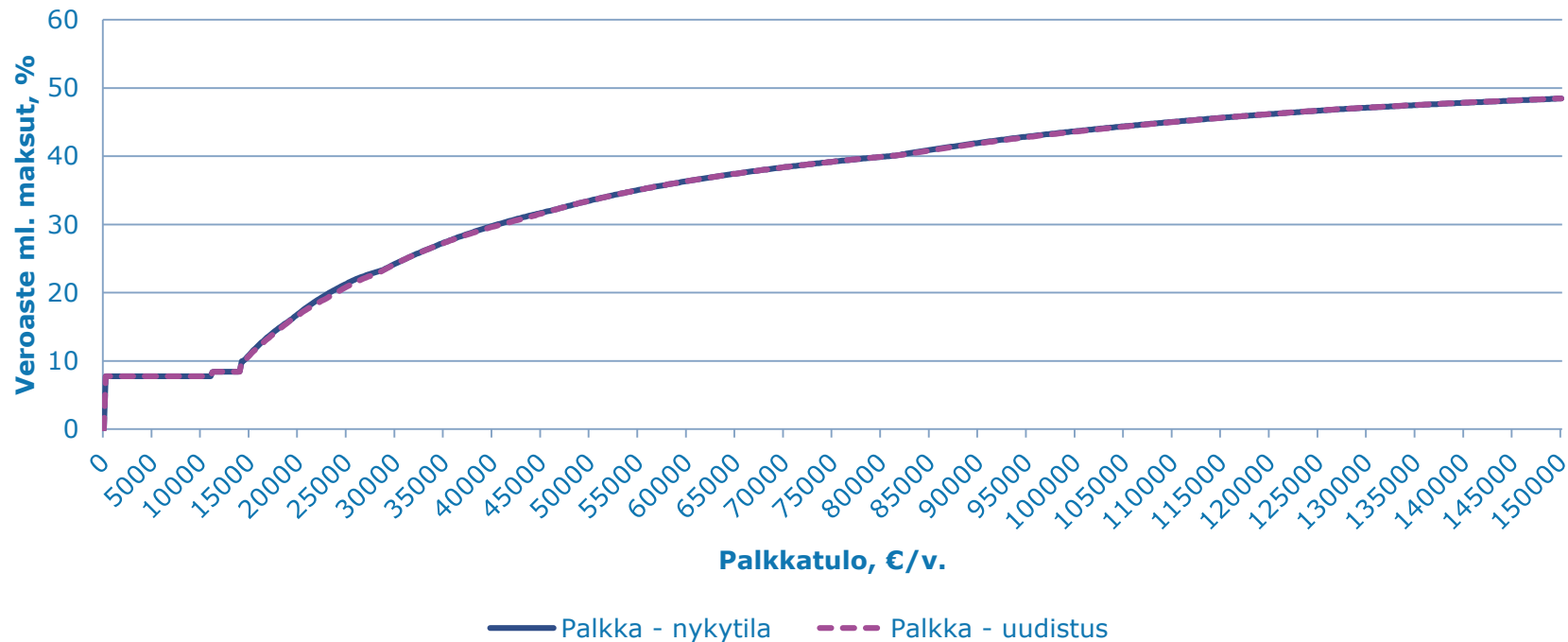
Eläketulovähennykset

- Kunnallisverotuksen eläketulovähennys
  - Täyden eläketulovähennyksen laskemiseksi käytettävä kerroin kasvaisi 1,393:sta 1,44:ään. Poistumaprosentti kasvaisi 51 prosentista 80 prosenttiin.
- Valtionverotuksen eläketulovähennys
  - Täyden eläketulovähennyksen laskemiseksi käytettävä kerroin laskisi 3,81:sta 1,595:een.
  - Vähennyksen poistuman rakenne muuttuisi siten, että siinä olisi kaksi porrasta.
  - Puhtaan ansiotulon ylittäessä täyden eläketulovähennyksen määrän, vähennyksen määrä pienenesi 34,5 prosentilla ylimenevältä osin.
  - Kuitenkin siltä osin kuin puhdas ansiotulo ylittää 20 100 euroa, vähennyksen määrä pienenesi 23 prosentilla ylimenevältä osin.

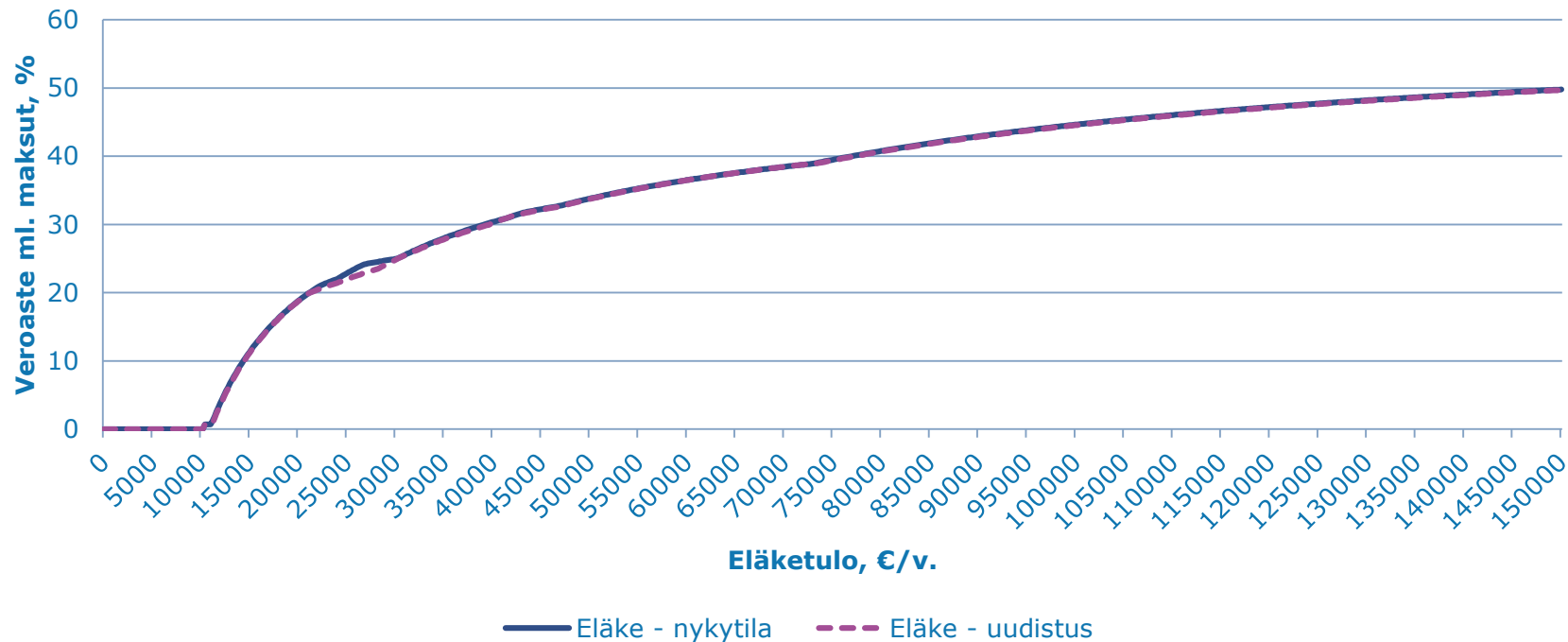
Vaikutukset verovelvollisille

- Uudistus toteutetaan siten, että sillä on mahdollisimman vähän vaikutuksia verovelvollisten verotuksen tasoon vuonna 2019.
- Uudistuksen jälkeen verovelvolliset maksavat vähemmän kunnallisveroa ja enemmän valtionveroa kuin nykyisin, mutta kokonaisuutena verotuksen taso pysyy lähes ennallaan.
- Koska uudistuksessa muutetaan useita veroparametreja, uudistusta ei voida toteuttaa kuitenkaan niin, että kenenkään veroprosentti ei muuttuisi lainkaan.
- Uudistus toteutetaan hallituksen linjauksen mukaisesti siten, ettei työn verotuksen kiristymiä tapahdu lainkaan, minkä seurauksena verotus kokonaisuudessaan kevenee hieman useilla tulotasoilla.

Keskimääräinen veroaste eri tulotasoilla, palkkatulo

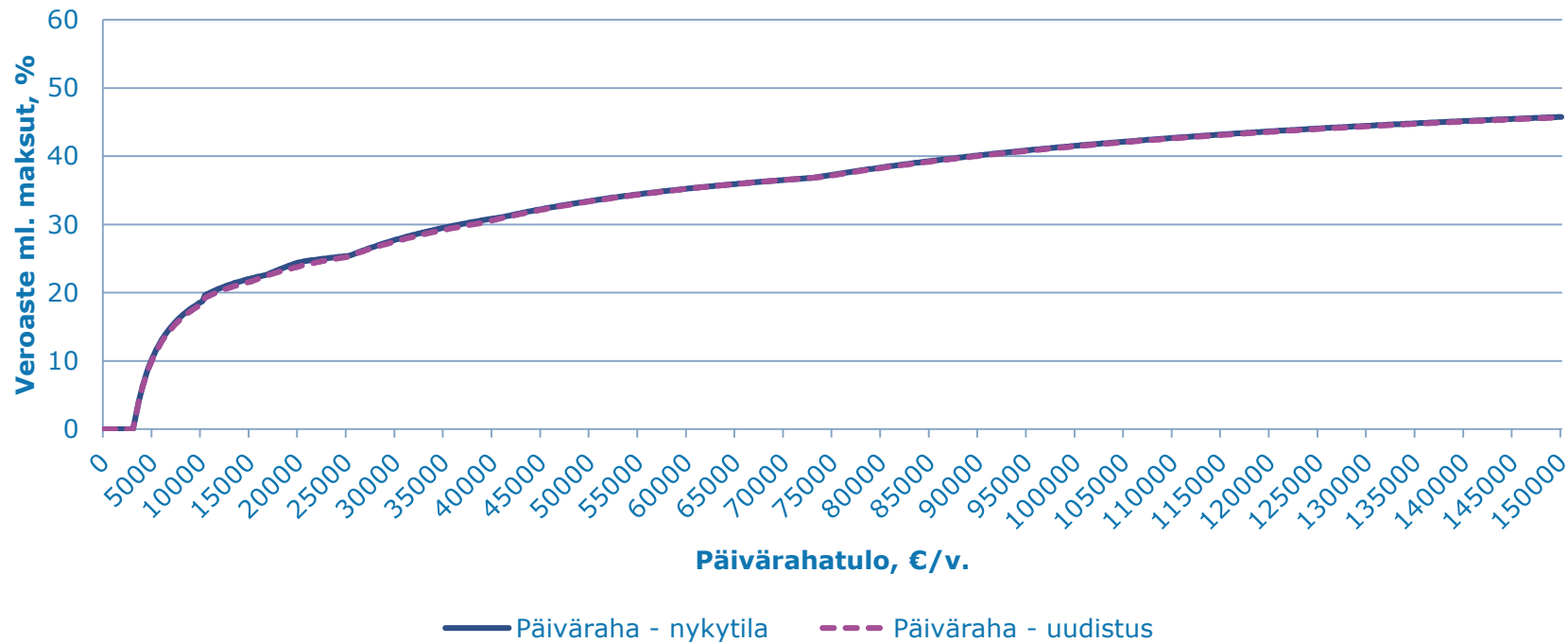

Keskimääräinen veroaste eri tulotasoilla, eläketulo

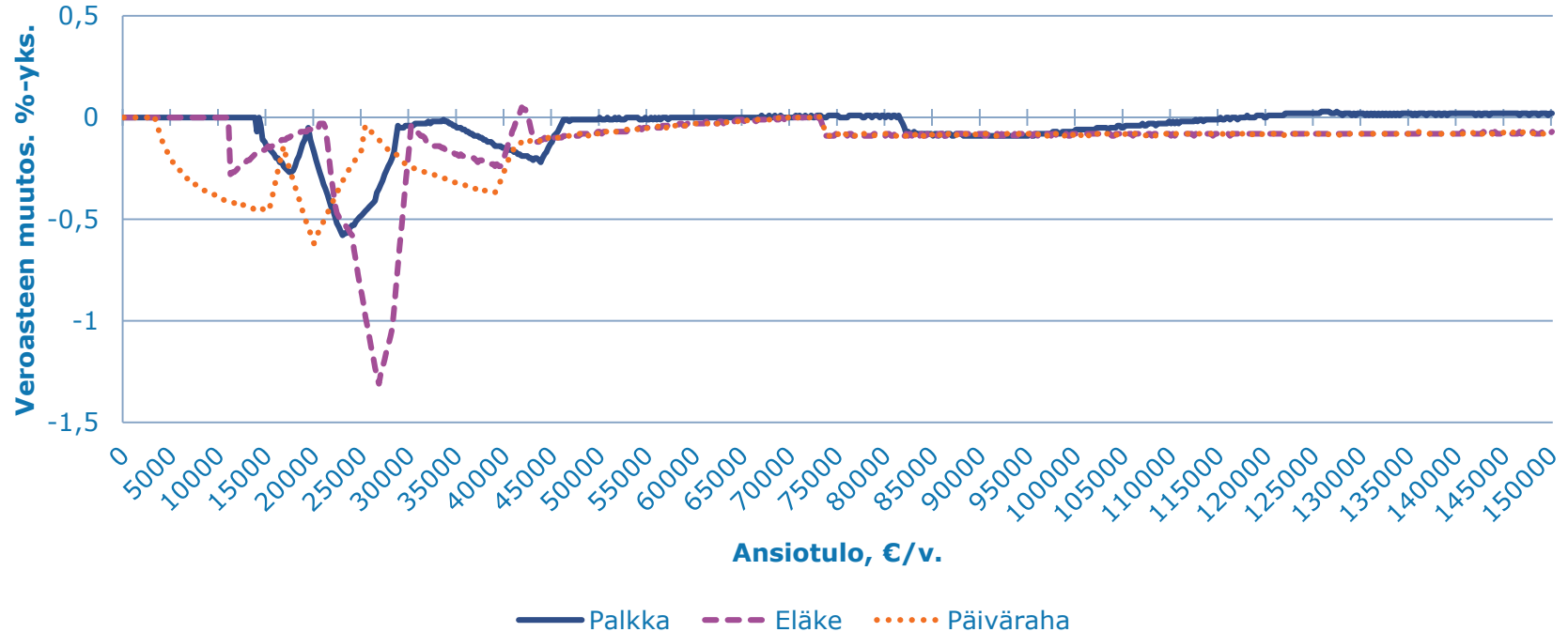

Keskimääräinen veroaste eri tulotasoilla, päivärahatulo

Veroperusteisiin tehtyjen muutosehdotusten vaikutus eri tulonsaajien veroasteeseen

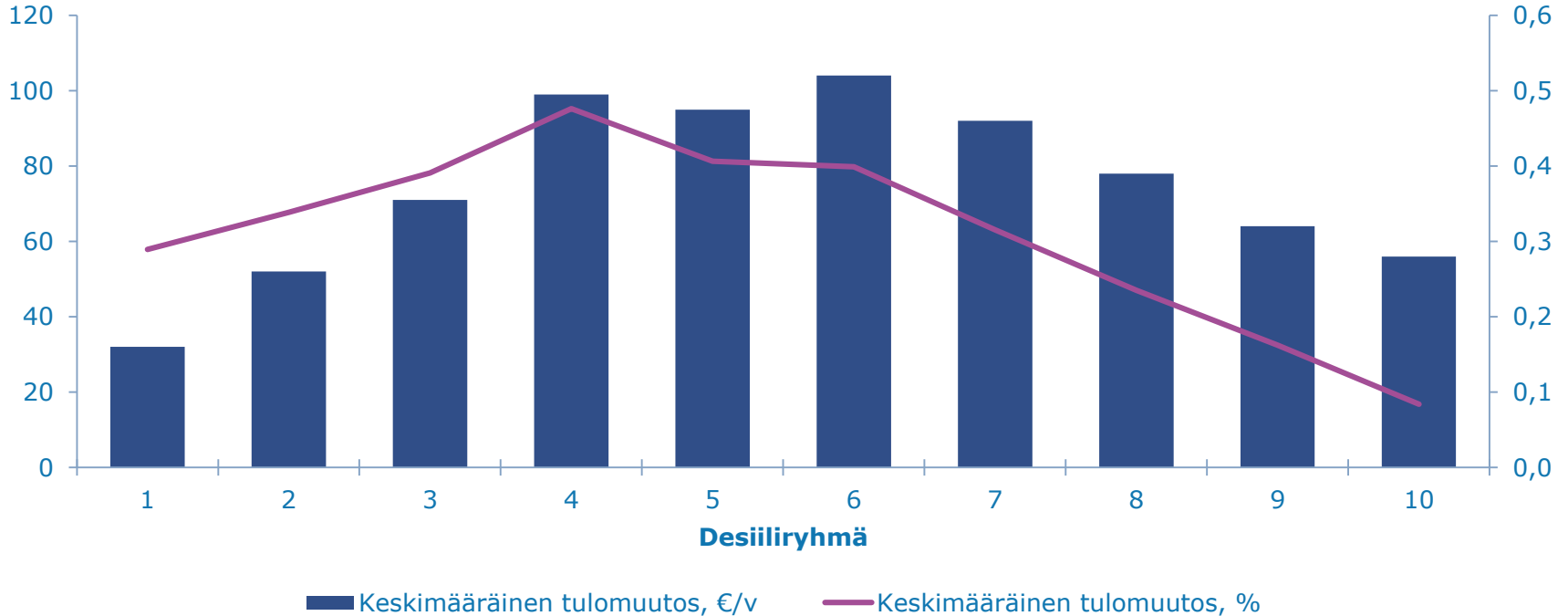
Vaikutukset verovelvollisille

- Koska uudistuksessa muutetaan useita veroparametreja, sitä ei voida toteuttaa niin, että kenenkään veroprosentti ei muuttuisi lainkaan myöskään millään tulokombinaatioilla.
- Vuoden 2017 tasolle korotetulla vuoden 2015 pohja-aineistolla tehdyissä tarkasteluissa on havaittu yksittäisiä tapauksia, joissa verovelvollisen verotus on kiristynyt enemmän kuin 0,5 prosenttiyksiköllä.
  - Vanhoja ansiotulolajin tappioita: 174 tapausta
  - Pienen eläketulon sekä muun ansiotulon yhdistelmätapauksia:
    - 1 245 tapausta, joissa verotus kiristyi yli 0,5 prosenttiyksiköllä
    - 171 tapausta, joissa verotus kiristyi yli 1 prosenttiyksiköllä.
- Tarkastellaan uudelleen vuoden 2018 veroparametrien päivityksen yhteydessä, jolloin verotuksen kiristymät minimoidaan.

Vaikutukset eri veronsaajien verotuloihin

- Manner-Suomen kuntien verotulojen arvioidaan pienenevän noin 11 690 miljoonaa euroa.
  - Kunnallisverotulot pienenisivät noin 11 145 miljoonaa euroa ja yhteisöverotulot noin 545 miljoonaa euroa.
- Valtion tuloverojen tuoton arvioidaan kasvavan noin 11 390 miljoonaa euroa
  - Progressiivisen tuloveron tuotto kasvaisi noin 10 820 miljoonaa euroa, pääomatuloveron tuotto noin 25 miljoonaa euroa ja yhteisöveron tuotto noin 545 miljoonaa euroa
- Kirkollisveron tuoton arvioidaan kasvavan noin 65 miljoonalla eurolla.
  - Ei ole huomioitu mahdollisia kirkollisveroprosenttien alentamisia.
  - Jos seurakunnat, joilla kirkollisveroprosentin laskennallinen alentamispaine olisi suurempi kuin 0,05 prosenttiyksikköä alentaisivat veroprosenttejaan, kirkollisveron tuotto kasvaisi noin 20 miljoonalla eurolla.
- Verotus kevenee uudistuksen yhteydessä tämän hetkisen arvion mukaan noin 235 miljoonaa euroa.

Veroperusteisiin tehtyjen muutosehdotusten tulonjakovaikutus (Gini-kertoimen muutos -0,06 %-yks.)

Yhteisöveron jako-osuudet

- Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta alennettaisiin 500 milj. eurolla vuoden 2016 tasossa laskettuna.
- Valtion osuutta yhteisöveron tuotosta puolestaan kasvatettaisiin 500 milj. eurolla vuoden 2016 tasossa laskettuna.
- Ilman yhteisövero-osuuden muutoksia suhdanneherkän yhteisöveron osuus kuntien tuloista kasvaisi liikaa, kun kuntien tulot alenevat nykyisestä.
- Metsävero-osuudesta otettaisiin jatkossa huomioon 65 %, jotta yhteisöveron alennus kohdistuisi saman suuruisena kaikkiin kuntiin.
- Osittain verovapaiden yhteisöjen tuloveroprosenttia alennettaisiin vastaamaan kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta.

Maakuntien asema tuloverotuksessa

- Maakunnat määriteltäisiin osittain verovapaiksi yhteisöiksi valtion, kuntien ja kuntayhtymien tapaan.
- Kuntien ja kuntayhtymien tapaan maakunnat olisivat verovelvollisia ainoastaan elinkeinotulosta ja muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen käyttöön tarkoitettun kiinteistön tuottamasta tulosta
- Vero määräytyisi alennetun verokannan mukaan.
- Maakuntien liikelaitokset osa maakuntaa, joten tuloverovelvollisuutta arvioitaisiin maakuntaa koskevan säännön mukaisesti.
- Palvelukeskukset ja muut osakeyhtiön normaalisti verovelvollisia.
- Muualla tuloverolaissa maakuntien asema vastaisi muiden julkisyhteisöjen asemaa.

Arvonlisäverotus

- Maakuntien verotuksellisesta asemasta säädettäisiin arvonlisäverolaissa.
- Maakuntien osalta arvonlisäveron hankintaneutraalisuutta parannettaisiin valtion talousarviomenettelyn kautta.
- Maakunta rinnastetaan kuntiin ja valtioon siten, että niiden käytössä olevien kiinteistöjen käyttöoikeuden luovutuksesta voisi hakeutua verovelvolliseksi.
- Maakunnan liikelaitos olisi verotuksellisesti osa maakuntaa.
- Maakunnan kilpailutilanteessa markkinoilla hoitamat ja yhtiöittämisvelvollisuuden alaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut rinnastetaan verotuksessa yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden palveluihin.

Omaisuuuden siirtoihin liittyvät verotuskysymykset

- Voimaanpanolaissa ehdotetaan säädettäväksi, että tuloverotuksessa ja varainsiirtoverotuksessa ei syntyisi veroseuraamuksia siirrettäessä kuntayhtymät varoineen ja velkoineen maakunnille ja näiden varojen siirtyessä edelleen valtakunnalliselle palvelukeskukselle tai yhtiöittämisvelvollisuuden johdosta maakuntien tytäryhtiöille.
- Arvonlisäverotuksessa kuntayhtymien varojen siirtyminen voimaanpanolaissa tarkoitetulla tavalla maakuntien kautta valtakunnalliselle palvelukeskukselle ei vaikuta veroseuraamuksiin.

Muut verolainsäädäntöön ehdotettavat muutokset

- Invalidivähennyksestä luovuttaisiin sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa ja tästä säästyvät varat kohdennettaisiin vammaispalveluiden kehittämiseen.
- Koska kuntien ja valtion verokertymien jakautumisessa tapahtuisi merkittävä muutos, kuntien osuutta verotuskustannuksista alennettaisiin 29,9 prosentista 14,5 prosenttiin ja valtion osuutta kasvatettaisiin 61,1 prosentista 76,5 prosenttiin.
- Maakunnille vastaavat sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevat velvollisuudet kuin muilla julkisyhteisöillä.
- Kunnallisveroprosentin tarkkuutta muutettaisiin siten, että vuonna 2019 kuntien tuloveroprosentti ilmoitettaisiin prosenttiyksikön sadasosan tarkkuudella ja vuodesta 2020 lähtien prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Voimaantulo

- Veroperusteisiin ehdotettavat muutokset tulisivat voimaan vasta vuoden 2019 alusta.
- Maakuntien verotukselliseen asemaan liittyvät verolainsäädännön muutokset ehdotetaan tulevan voimaan samaan aikaan kuin maakunnat perustetaan.
- Ansiotuloveroperusteisiin ehdotettavat muutokset on laskettu vuoden 2017 tasolle korotetulla vuoden 2015 pohja-aineistolla. Laskelmat tullaan päivittämään viimeisimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella vuonna 2018, minkä johdosta vuonna 2018 tullaan antamaan uusi esitys, jossa ehdotetaan muutoksia tässä esityksessä ehdotettaviin ansiotulojen veroperusteisiin ja verotuskustannusten jakautumiseen.